اسکنر سه‌بعدی بدن ایران‌ساخت شد

یك شرکت دانش‌بنیان ایرانی موفق‌شده اسکنر سه‌بعدی در کشور بسازد که با محصول مشابه آمریکایی به‌لحاظ نرم‌افزاری و سخت‌افزاری قابل رقابت بوده و قابلیت پشتیبانی از زبان فارسی را نیز دارد. اسکنر سه‌بعدی بدن قادر است بخش‌های مختلف بدن انسان را با جزئیات کامل در چند ثانیه ثبت و ضبط کند./ معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

تقاضای بالا برای ماسك‌های نانوی ایرانی برای مقابله با کرونا

دبیر ستاد نانو از سفارش ماسك‌های نانو ایرانی خبر داد و گفت: با شیوع ویروس کرونا در جهان، بسیاری از کشورها به‌دنبال خرید و ذخیره ماسك هستند از این رو تقاضا برای ماسك در جهان به شدت افزایش یافته است. در حال حاضر تقاضا برای ۲۰۰ میلیون ماسك نانو ایرانی وجود دارد. دکتر سعید سرکار، افزود: ایران یکی از معدود کشورهای دارای توانمندی تولید ماسك‌های اِن۹۵ است که می‌تواند ذرات باکتری و ویروس را مهار کنند./ مهر

نمایی از پارک فناوری پردیس

عکس: روابط عمومی پارک فناوری پردیس

به دنبال فراخوان واگذاری اراضی فاز سوم پارك فناوری پردیس، جام جم جزئیات این طرح را بررسی می‌کند

فصل کاشت فناوری در پردیس

عسل اخویان طهرانی
دانش و سلامت

با تحول عظیم فضای کسب‌وکار جهانی و شکل‌گیری زیست‌بوم جدید کسب‌وکار در چند دهه اخیر، اجزای جدیدی برای تکمیل و توسعه این زیست‌بوم طراحی و معرفی شدند. اجزایی که اگرچه در روزهای ابتدایی ماهیت ناشناخته‌ای مانند سفینه‌های فضایی برایمان داشتند، امروز به رایج‌ترین ملزومات فضای کسب‌وکار کشورها تبدیل شده‌اند. در کشور ما نیز احداث پارك‌های علم و فناوری، مراکز رشد، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر، شتابدهنده‌ها، کارخانه‌های نوآوری در طی دو دهه گذشته موجب فرهنگ‌سازی اقتصاد دانش‌محور و فناوری‌محور و همچنین رونق هرچه بیشتر کسب‌وکارهای خلاقانه، نوآورانه و دانش‌بنیان شده است.

پارك فناوری پردیس از جمله اولین مجموعه‌هایی است که براساس تجارب زیست‌بوم‌های کسب‌وکاری جدید دنیا مانند «سیلیکن‌ولی» ایالات متحده فعالیتش را از ابتدای دهه ۸۰ آغاز کرده است. هدف از شکل‌گیری این مجموعه ایجاد فضای مساعد و پویا برای همکاری مجموعه‌های مختلف فناور در نزدیکی تهران بوده و طی ۲۰ سال فعالیتش تلاش کرده تا آنجا که می‌تواند این فضا را به آرمان‌شهر فعالان حوزه فناوری نزدیك کند. هر چند که در این مسیر با انتقادهایی نیز مواجه بوده است. هفته گذشته این مجموعه با انتشار فراخوانی از واگذاری اراضی جدیدی در فاز سومش خبر داد. فرصتی که می‌تواند امکان رشد و توسعه مناسبی را برای صاحبان کسب‌وکارهای فناور و نوین کشور فراهم کند. در گفت‌وگو با سید علی هزاوه، معاون امور فناوری پارك فناوری پردیس، جزئیات این فراخوان را جویا شدیم تا اگر شما نیز در حوزه فناوری‌های نوین فعالیت می‌کنید و به دنبال توسعه فضای کسب‌وکارتان هستید، این فرصت را برای دریافت اراضی در فضای فناورانه پارك پردیس از دست ندهید.

پارك فناوری پردیس بزرگ‌ترین پارك فناوری کشور است که با مجوز شورای گسترش آموزش عالی در سال ۱۳۸۴ به عنوان زیرمجموعه معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و با همکاری تعدادی از دانشگاه‌ها و مراکز علمی‌پژوهشی کشور با هدف تجاری‌سازی دستاوردهای فناوران و ایجاد بستر مناسب برای رشد فناوری و توسعه بازار شرکت‌های دانش‌بنیان تاسیس شده است. در حال حاضر دو فاز اول و دوم این مجموعه به بهره‌برداری رسیده و با میزبانی بیش از ۲۰۰ شرکت فعال در حوزه فناوری‌های نوین امکان اشتغال حدود ۳۵۰۰ نیروی متخصص کشور را فراهم آورده است.

سید علی هزاوه، معاون امور فناوری پارك، با اشاره به فضای هم‌افزایی و تعاملی شکل گرفته در پارك پردیس به جام جم می‌گوید: «کنار هم قرار گرفتن شرکت‌ها و مجموعه‌های نوپای فعال در حوزه‌های تخصصی فناوری در کنار مجموعه‌های خدماتی تخصصی و همچنین فراهم‌آوری امکانات رفاهی و حمایتی مختلف، فضای داخلی پارك فناوری پردیس را به زیست‌بوم کاملی برای کسب‌وکارهای نوین تبدیل کرده است.»

وی در خصوص شرکت‌های مستقر در این مجموعه توضیح می‌دهد: «در حال حاضر امکان سه نوع عضویت در پارك برای سه دسته کسب‌وکارهای نوپا، متوسط و بزرگ فراهم شده است. کسب‌وکارهای نوپا یا صاحبان ایده‌های جدید که در حال تثبیت ایده خود و شکل‌دهی شرکت هستند می‌توانند با استقرار در مرکز رشد پارك طی دوره‌ای سه‌ساله خود را برای ورود مستقل به دنیای کسب‌وکار آماده کنند. شرکت‌های متوسط و بزرگ نیز از مجموعه‌هایی هستند که بر اساس فعالیت‌های تخصصی‌شان امکان عضویت در پارك فناوری پردیس را داشته و می‌توانند به دو شکل استیجاری یا مالکیت اراضی و ساخت مجموعه خود در این فضا فعالیت کنند.»

معاون فناوری پارك در خصوص حوزه فعالیتی شرکت‌های مستقر در پارك فناوری پردیس به جام جم می‌گوید: «برخلاف تصوری که به اشتباه در بسیاری از افراد شکل گرفته، «دانش‌بنیان بودن» شرط امکان استقرار در فضای پارك نیست. بلکه فعالیت شرکت باید در چارچوب فناوری‌های پیشرفته مانند فناوری اطلاعات و ارتباطات، تجهیزات پزشکی، داروسازی، مکانیك، اتوماسیون، فناوری نانو، زیست فناوری و سایر فناوری‌های جدید قرار بگیرد.»

انواع عضویت در پارك پردیس

سید علی هزاوه با اشاره به شکل‌های مختلف عضویت در این مجموعه، به جام جم می‌گوید: «همان‌گونه که اشاره شد در حال حاضر به سه شکل امکان عضویت در پارك فناوری پردیس فراهم شده است. در شکل اول که مختص کسب‌وکارهای نوپا است، صاحبان ایده یا شرکت‌های نوپا در مرکز رشد پارك مستقر می‌شوند. در این حالت با توجه به ماهیت حمایتی مرکز رشد، شرکت‌ها در بازه‌ای سه ساله فرصت دارند تا خود را برای ورود به دنیای کسب‌وکار آماده کنند. اما در دو حالت دیگر استیجاری و واگذاری اراضی عضویت شرکت‌های مستقر به صورت سالانه براساس گزارش عملکردشان بررسی می‌شود و در صورت احراز شرایط لازم به صورت نامحدود قابل تمدید است.» به گفته معاون فناوری پارك پردیس، تمدید عضویت شرکت‌ها منوط به فعال بودن مجموعه و فعالیتش در راستای حوزه‌ای که بر اساس آن عضویت پارك را اخذ کرده خواهد بود و در صورتی که نتواند مجوز عضویت خود را تمدید کند، از هیچ یك از مزایای استقرار در پارك فناوری بهره‌مند نخواهد شد. به عبارت دیگر صرف خرید اراضی و استقرار شرکت در این مجموعه نمی‌توان از مزایای قانونی و رفاهی پارك فناوری پردیس بهره‌مند شد.

مزیت‌های حضور در پارك علم و فناوری

در دنیای کسب‌وکارهای امروزی افزایش دامنه ارتباطات، یکی از کلیدی‌ترین نکات موفقیت به شمار می‌رود. بر این اساس، استقرار در فضای مجموعه‌هایی مانند پارك‌های علم و فناوری می‌تواند امکان تعامل را در حوزه‌های تخصصی کاری میان واحدهای کسب‌وکاری به خوبی فراهم کند. اما آیا استقرار در پارك فناوری به ویژه خرید زمین و ساخت مجموعه کسب‌وکاری در آن تنها به همین مزیت محدود خواهد بود؟ هزاوه در پاسخ به جام جم توضیح می‌دهد: «مزایای عضویت در پارك فناوری پردیس به چند دسته تقسیم می‌شود و معمولا صاحبان کسب‌وکارهای فناور به دنبال دستیابی به این مزیت‌ها در پارك پردیس مستقر می‌شوند.»

نزدیکی و دسترسی مناسب به تهران، برگزاری رویدادهای تخصصی و امکان بازدید مسؤولان داخلی و گروه‌های تجاری خارجی از تمام مجموعه‌های فعال پارك بدون داشتن رانت ویژه یا سلیقه شخصی، بهره‌مندی از ارتباطات گسترده پارك با نهادها و سازمان‌های دولتی، تأمین تأسیسات زیربنایی، خدمات رفاهی برای کارکنان مجموعه مانند سرویس ایاب و ذهاب، مجموعه ورزشی، فروشگاه زنجیره‌ای، هتل، نزدیکی به مناطق صنعتی کمرد و خرمدشت به منظور تامین نیازها و برون‌سپاری تولیدی و صنعتی و همجواری با شهر جدید پردیس و امکان استفاده از خدمات شهری آن از جمله امکاناتی است که هزاوه از آنها یاد کرده و خاطرنشان می‌کند که این امکانات در طول سال‌های فعالیت مجموعه روزبه‌روز گسترده‌تر شده تا شئون مختلف کار و زندگی در کنار هم در این مجموعه محقق شوند. مطمئنا تا چند سال آتی نیز شاهد رشد چشمگیری در این زمینه در زیست‌بوم کسب‌وکاری پردیس خواهیم بود. به گفته معاون فناوری پارك فناوری پردیس، افق توسعه این مجموعه فناور هزار هکتار خواهد بود که در حال حاضر ۶۰ هکتار آن در قالب سه فاز ۱ تا ۳ محقق شده است.

وی در ادامه می‌افزاید: «مزایای قانونی در نظر گرفته شده برای شرکت‌های عضو پارك فناوری، مهم‌ترین مزیت استقرار در این فضا به شمار می‌رود. مزایایی مانند معافیت‌های مالیاتی، معافیت از عوارض متداول کشور از جمله مزایای تأثیرگذار عضویت در پارك هستند. همچنین قوانین اشتغال در مناطق آزاد تجاری در مورد افراد شاغل در این مجموعه نیز حاکم است. برخورداری از امتیازات ویژه شرکت در مناقصات و همچنین بهره‌مندی از تسهیلات نظام‌وظیفه، تسهیلات دریافت تأییدیه‌ها، گواهی‌نامه‌های بین‌المللی، ثبت مالکیت فکری و شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی از دیگر مزیت‌های عضویت در پارك فناوری پردیس به شمار می‌رود.»

چقدر به بهشت فناوری خاورمیانه نزدیك شده‌ایم؟

از ابتدای شکل‌گیری پارك فناوری پردیس از آن به عنوان سیلیکون‌ولی ایران و بهشت فناوری خاورمیانه یاد می‌شد. اما رفته‌رفته موج انتقادات از پیاده‌سازی نامناسب این الگو در داخل کشور بالا گرفت. دسترسی نامناسب و امکانات رفاهی بسیار ابتدایی در مقایسه با امکانات فرا تصور فراهم شده در زیست‌بوم‌های کسب‌وکاری موفق دنیا مانند سیلیکون‌ولی از فراگیرترین انتقادهای وارد شده به این مجموعه فناور کشور هستند. زمانی که در فضای وب در حال جست‌وجوی انتقادات مطرح شده در مورد پارك فناوری پردیس بودم، موضوع دیگری نیز نظرم را جلب کرد: «پارك پردیس از شرکت‌ها بر اساس گردش مالی آنها سهم فروش دریافت می‌کند، در حالی که در هیچ پارك فناوری دیگری در دنیا چنین اتفاقی نمی‌افتد!»

از معاون فناوری پارك فناوری پردیس، کم‌وکیف این انتقاد را جویا شدم. وی در پاسخ توضیح می‌دهد: «شرایط همکاری در پارك‌های فناوری در کشورهای مختلف، متنوع است و نمی‌توان گفت کدام روش درست و کدام روش نادرست است. اما درخصوص پارك پردیس هیچگاه مبلغی به صورت مستقیم به‌عنوان درصدی از سود شرکت‌های مستقر دریافت نشده است. فراهم کردن امکانات عمومی در هر فضایی هزینه‌هایی را در پی خواهد داشت. بنابراین همان‌گونه که در فضای شهری ملزم به پرداخت عوارض شهری یا حتی شارژ ساختمان هستیم، در پارك پردیس نیز متناسب با خدمات درخواستی و ابعاد و بزرگی مجموعه‌های کسب‌وکاری و میزان بهره‌گیری آنها از امکانات مجموعه، مبلغی به عنوان هزینه‌های عمومی دریافت می‌شود.»

«بهشت فناوری خاورمیانه» از جمله عنوان‌هایی است که مسؤولان برای پارك فناوری پردیس از آن استفاده می‌کنند. از هزاوه در مورد میزان تجلی این نام و جایگاه پارك فناوری پردیس در منطقه پرسیدم. به‌عقیده او برای بررسی جایگاه مراکز فناوری مشابه پردیس عوامل بسیار زیادی باید مورد بررسی قرار بگیرد و بسنده کردن فقط به یکی از آنها نمی‌تواند ملاك خوبی برای پاسخ به این پرسش باشد.

وی در ادامه توضیح می‌دهد: «به عنوان مثال اگر بخواهیم مساحت را ملاك قرار دهیم ممکن است کشورهای دیگر فضای وسیع‌تری را به مجموعه‌های فناور خود اختصاص داده باشند اما بر اساس بررسی‌های صورت گرفته، پارك فناوری پردیس یکی از پیشروترین مراکز فناوری منطقه از لحاظ گسترش فناوری و توسعه دانش‌فنی و نوآوری محصولات به‌شمار می‌رود.»

> تمدید عضویت شرکت‌ها در پارك فناوری پردیس منوط به فعال بودن مجموعه و فعالیتش در راستای حوزه‌ای که بر اساس آن عضویت پارك را اخذ کرده خواهد بود و در صورتی که نتواند مجوز عضویت خود را تمدید کند، از هیچ یك از مزایای استقرار در پارك فناوری بهره‌مند نخواهد شد

واگذاری اراضی در فاز سوم پارك فناوری

مکث

مراسم کلنگ‌زنی و آغاز عملیات آماده‌سازی اراضی فاز سوم پارك فناوری پردیس با نام «پردیس کارآفرینی» و ۲۱ هکتار وسعت، در شهریور سال ۹۸ همزمان با هفدمین اجلاس سالانه پارك، برگزار شده بود و در هفته اول بهمن ۹۸، فراخوان واگذاری اراضی این فاز منتشر شد. بر اساس این فراخوان، متقاضیان می‌توانند با مراجعه به وبگاه پارك فناوری پردیس به نشانی techpark.ir از ۶ بهمن تا ۵ اسفند درخواست خود را ثبت کنند.

معاون فناوری پارك در خصوص تعداد قطعات آماده واگذاری در فاز جدید تصریح می‌کند: «در این فراخوان تعداد ۳۵ قطعه زمین از قطعات پردیس کارآفرینی واگذاری خواهند شد. مساحت این قطعات بر اساس نیاز متقاضیان بین ۵۵۰ تا ۲۵۰۰ مترمربع خواهد بود. حتی در صورت احراز شرایط لازم امکان تجمیع قطعات و واگذاری قطعات بزرگ‌تر نیز وجود خواهد داشت.» وی همچنین در خصوص اولویت واگذاری این اراضی توضیح می‌دهد: «ما به دنبال جذب بهترین شرکت‌ها چه از لحاظ دانش و فناوری و چه ظرفیت سودآوری اقتصادی در پارك پردیس هستیم. در این فراخوان حوزه‌هایی مانند تجهیزات پزشکی پیشرفته، فناوری اطلاعات و ارتباطات، الکترونیك، کنترل و ابزار دقیق و خدمات آزمایشگاهی و کارگاهی با فناوری پیشرفته در اولویت واگذاری خواهند بود؛ با این وجود تمام کسب‌وکارهای فعال در حوزه سایر فناوری‌های پیشرفته نیز می‌توانند تقاضای خود را اعلام کنند.» وی در ادامه در پاسخ به پرسش جام جم در مورد امکان استقرار استیجاری در فاز سوم می‌گوید: «در حال حاضر فقط امکان واگذاری اراضی در این فاز فراهم شده است و متقاضیان فضاهای استیجاری پارك باید از فضاهای موجود در فاز اول و دوم استفاده کنند.»

به گفته هزاوه، شرایط فراهم شده در این فراخوان در طول سال‌های فعالیت پارك فناوری پردیس بی‌سابقه بوده و فرصت بسیار خوبی را برای فعالان حوزه فناوری به وجود آورده تا با بهره‌مندی از تخفیف‌های ویژه در نظر گرفته شده، بتوانند فضای مورد نیاز برای توسعه کسب‌وکارشان را با شرایط پرداخت متنوع نقد و اقساط در این زیست‌بوم پویای کسب‌وکارهای نوین تهیه کنند. وی همچنین به امتیاز دیگر این طرح اشاره کرده و می‌افزاید: «در این فراخوان تلاش شده تا حمایت مضاعفی از شرکت‌های جوان و اقتصاد دانش‌بنیان صورت بگیرد. بر این اساس شرکت‌های دانش‌بنیان علاوه بر تخفیفات درنظر گرفته شده، از امتیازات بیشتری نظیر تسهیلات سرمایه‌گذاری برای خرید و ساخت واحدهای پژوهشی و تحقیقاتی با توجه به ضوابط صندوق نوآوری و شکوفایی و با عاملیت صندوق توسعه فناوری‌های نوین (مستقر در پارك) بهره‌مند شوند. همچنین روند ارزیابی آنها نیز با سهولت بیشتری پیش خواهد رفت.»

معاون فناوری پارك همچنین درخصوص زمان واگذاری این اراضی می‌افزاید: «در تلاش هستیم تا با حداکثر سرعت فرآیند ارزیابی تقاضاها را پیش ببریم و در صورت امکان تا پایان سال ۹۸ تمامی ۳۵ قطعه را به واجدان شرایط واگذار کنیم. افراد واجد شرایط نیز براساس نوع قراردادشان طی ۱۲ تا ۲۴ ماه فرصت خواهند داشت تا ساخت مجموعه خود را به اتمام رسانده و فعالیت خود را در واحد واگذار شده آغاز کنند.»

درمسیر موفقیت

نمونه‌های موفق از نوپاهای حوزه سلامت

نگین یشمی
دانش

«سلامت» از حوزه‌های مورد توجه کارآفرینان است. بسیاری از فرآیندهای مراقبتی، بهداشتی، پیشگیری یا درمانی قابلیت دیجیتالی شدن دارند. رشد چشمگیر کسب‌وکارهای نوپا در این حوزه چه در ایران و چه در سطح جهانی، نشان می‌دهد که بازار مناسبی برای آنها وجود دارد. به گزارش راکت اسپیس (rocketspace) بودجه شرکت‌های نوپای فعال در حوزه فناوری بهداشت و سلامت از ۱۲/۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲۲/۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۸ رسیده است. از طرفی پیش‌بینی شده آمار افراد بالای ۶۵ سال در جهان از ۸/۵ درصد به ۱۷ درصد در سال ۲۰۵۰ برسد. این مسأله نیاز به خدمات سلامت را افزایش می‌دهد و شرکت‌های بزرگ با توجه به این آمار مایل به سرمایه‌گذاری در این حوزه خواهند بود.

فناوری‌های جدید در میان کسب‌وکارهای حوزه سلامت محبوبیت زیادی دارند و بیشتر شرکت‌های نوپا مبتنی بر آنها شکل گرفته‌اند. امروزه استفاده از هوش مصنوعی و امکاناتی که ارائه می‌کند پلی است برای دریافت خدمات بهتر از سوی کاربران، زیرا به آنها امکان رصد و بررسی سلامت در همه شرایط را می‌دهد. در ادامه به معرفی چند شرکت نوپای برجسته و موفق در حوزه سلامت در جهان می‌پردازیم.

تمپوس (Tempus)

این شرکت نوپا بزرگ‌ترین کتابخانه داده‌های بالینی و مولکولی جهان را در اختیار دارد و از طریق سیستم خود دسترسی به اطلاعات را برای بیماران، پزشکان و محققان فراهم می‌کند. سرطان به عنوان هسته مرکزی این شرکت نوپا در ارائه خدمات است و در فرآیند ارائه اطلاعات از یادگیری ماشین، توالی ژنومی و هوش مصنوعی استفاده می‌کند. ارزش این استارت‌آپ ۲/۷ میلیون یورو تخمین زده شده است.

مکیورس (Mecuris)

این شرکت نوپای مونیخی با استفاده از تصاویر مربوط به بیمار همچون ام‌آرآی یا اسکن‌های سه‌بعدی و با بهره‌گیری از فناوری چاپ سه‌بعدی، پروتزهای کاملا منطبق با کاربر تولید می‌کند. هدف این شرکت نوپا ارائه خدمات مراقبتی ارتوپدی است و تاکنون توانسته ۳/۵ میلیون یورو سرمایه جذب کند.

تراپیکسل (Therapixel)

شروع کار این شرکت نوپا با موفقیت در مسابقه چالش ماموگرافی در هوش مصنوعی رقم خورد و پس از دریافت جایزه ۱/۲ میلیون یورویی، توانست پنج میلیون یوروی دیگر به عنوان سرمایه جذب کند. حوزه تمرکزی این شرکت نوپا تشخیص سریع سرطان پستان با بررسی الگوریتم‌های خاص در هوش مصنوعی در فرآیند غربالگری سرطان پستان است. در حال حاضر فقط ۵ درصد ماموگرافی‌ها حاوی بافت سرطانی است، اما این فناوری کمك می‌کند تا با تحلیل تصویر رادیولوژی، بافت‌های سرطانی سریع‌تر تشخیص داده شوند و از پاسخ مثبت کاذب جلوگیری شود.

هلیکس (HealX)

یکی از مبتکران نوآوری‌های مراقبت بهداشتی در جهان است. این شرکت نوپا با استفاده از هوش مصنوعی داروهای جدید برای بیماری‌های نادر تولید می‌کند. با بهره‌گیری از پایگاه داده و بانك‌های اطلاعاتی در جهان، هلیکس می‌تواند برای مقابله با بیمارهای نادر، داروهایی تولید کند که بیشترین اثربخشی را داشته باشند و تا ۸۰ درصد بهتر از آزمایشات انسانی عمل کنند.

ژنوم‌تك (Genomtec)

این شرکت نوپا دستگاه کوچك و قابل‌حملی تولید می‌کند که فقط در ۱۵ دقیقه می‌تواند با تحلیل و شناسایی دی‌ان‌ای، عوامل بیماری‌زای خطرناك مانند ویروس، باکتری یا قارچ را شناسایی کند و در انسان و حیوانات قابل استفاده است. این دستگاه می‌تواند از سوی بیمارستان‌ها، پزشکان، آزمایشگاه‌ها و همچنین در کشاورزی، صنایع غذایی و کنترل آلودگی محیط‌زیستی مورد استفاده قرار گیرد.